

Vihhti

Vastaus Helsingin ja Turun haasteeseen Itämeren tilan
parantamiseksi - Vihdin kunnan toimenpideohjelma

Kuva: salla Aalto

Sisällys

JOHDANTO	3
YLEISTÄ VIHDISTÄ	3
1 VIHDIN VESISTÖT.....	4
1.1 Hiidenvesiprojekti.....	4
1.2 Enäjärviprojekti	5
1.3 Muut vesialueet	6
2 PISTEKUORMITUS	6
2.1 Jätevedenpuhdistamot ja viemäriverkko.....	6
2.2 Hulevedet.....	7
2.3 Teollisuus	8
3 HAJAKUORMITUS.....	9
3.1 Maatalous	9
3.2 Eläintenpito	10
3.3 Metsätalouden vesien suojelu	10
3.4 Haja-asutusalueiden jätevedet	11
4 VENEILY JA VIRKISTYSKÄYTÖN EDISTÄMINEN	12
4.1 Veneily	12
4.2 Retkeily	12
5 TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	12

JOHDANTO

Vihdin kunta on ottanut vastaan ja sitoutunut Helsingin ja Turun kaupunkien muille kunnille esittämään haasteeseen Itämeren tilan parantamiseksi. Tässä toimenpideohjelmassa kerrotaan, mitkä asiat Vihdissä kuormittavat vesistöjä ja mitkä ovat Vihdin kunnan tavoitteet ja toimenpiteet vesistöjen tilan parantamiseksi vuoteen 2020 mennessä. Ympäristölautakunta seuraa tämän ohjelman mukaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamista. Tavoite- ja toimenpideohjelma päivitetään tarvittaessa, kuitenkin viimeistään kahden vuoden kuluttua. Itämeren tilan heikkenemiseen vaikuttavia tekijöitä ei voi hakea pelkästään rantaviivaa ympäröivistä kunnista. Virtavesien kuljettamat ravinteet kuten fosfori ja typpi kulkeutuvat sisämaasta Itämereen asti. Siksi Vihdin kunnankin on luonnollista osallistua Itämeri-kampanjaan.

Päätavoitteena Itämeri-toimenpide-ohjelmassa on tällä hetkellä vastata haasteeseen ensisijaisesti lähinnä jo voimassa olevien projektien kautta jatkamalla niiden kehittämistä ja seuranta.

Tämän toimenpideohjelman on laatinut ympäristövalvonnan harjoittelija Salla Aalto. Työtä ovat kommentoineet ja ohjanneet ympäristötarkastaja Mari Pihlaja-Kuhna ja ympäristösihteeriksi Risto Salomaa.

YLEISTÄ VIHDISTÄ

Vihdin kunta sijaitsee läntisellä Uudellamaalla. Kunnan pinta-ala on 567 km², josta vesistöjen osuus on 45 km². Järvien ja lampien lukumäärä on 104 kpl ja rantaviivaa on 266 kilometriä. Harju- ja kalliomaastojen lisäksi Vihdissä on laajoja savipeitteisiä laaksoja, jotka ovat tehokkaassa viljelykäytössä. Kunnan sijainti pääkaupunkiseudun välittömässä vaikutuspiirissä on johtanut kunnan asukasmäärän nopeaan kasvuun. 31.12.1995 asukasluku oli 22 895 ja v. 2007 lopussa se oli jo noin 27 000.

Suurimmat vaikutukset Vihdissä vesistöjen kuormitukselle ovat maatalouden hajakuormitus, viemäriverkkoon kuulumattoman asutuksen jätevedet, rantarakentaminen, yhdyskuntien ja teollisuuden jätevedet, järvien vedenpinnan säännöstely sekä taajamahulevesien johtaminen vesistöihin. Karuilla alueilla happamoituminen on myös aiheuttanut ongelmia.

Vihdillä on paikallisagendan mukainen ympäristöohjelma ja kunta on allekirjoittanut Aalborgin julistuksen kestävästä kehityksestä. Ympäristöohjelmalla on tuotu käytännön tasolle ympäristöpolitiikan toteuttaminen. Sillä on pyritty vastuun jakamisen ja aikataulutuksen kautta sitomaan kuntalaiset, järjestöt, yritykset, kuntaorganisaation kunnassa harjoitettavaan ympäristönsuojelutyöhön. Ohjelmaa ei ole päivitetty, mutta se pitäisi tehdä valtuustokausittain.

Vihdin kunnan tavoite- ja toimenpideohjelma

1 VIHDIRIN VESISTÖT

Vihdin suurimmat järvet ovat Hiidenvesi (n. 30 km²) ja Enäjärvi (n. 5 km²), jotka sijaitsevat Vihdin eteläosissa. Vihti kuuluu Karjaanjoen, Siuntionjoen ja Vantaanjoen valuma-alueisiin sekä vähäisempään Mankinjoen valuma-alueeseen. Nämä edellä mainitut joet laskevat Itämeren Pohjanpitäjänlahteen, Pikkalanlahteen, Vanhankaupunginlahteen ja Espoonlahteen. Tämän takia on erittäin tärkeää, että vesistöjen tilaa seurataan ja huonokuntoisia vesistöjä tarvittaessa kunnostetaan. Hiidenveden kunnostamisella on suuri merkitys Uudenmaan toiseksi suurimpana järvioltaana järven ja sen alapuolella sijaitsevien vesistöalueiden vedenlaadulle ja virkistyskäytölle.

Vesistöihin johtuu ympäristön valuma-alueelta kiintoainesta, ravinteita, raskasmetalleja ja kemikaaleja mm. maataloudesta ja asutuksen jätevesistä sekä teollisuustoiminnasta.

1.1 Hiidenvesiprojekti

Hiidenveden kunnostushanke on ollut käynnissä jo yli kymmenen vuotta. Hankkeessa on mukana alueen kunnat (Vihti, Lohja, Karkkila, Nummi-Pusula), Uudenmaan ympäristökeskus, Helsingin Vesi, Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry, vesialueen omistajat, Uudenmaan TE-keskus, ja Hiidenveden suojeluyhdistys. Suurin rahoittaja on ollut Vihdin kunta.

Hoitoon ja kunnostukseen on sisällytynyt eri vaiheita. Ensimmäisessä vaiheessa vuosina 1995 - 2004 keskityttiin sisäisen kuormituksen vähentämiseen hoitokalastuksen avulla. Tänä aikana ei vedenlaadussa ole havaittu merkittäviä muutoksia, mutta kalastorakenteen tilaa selvitetään parhaillaan.

Toisessa vaiheessa vuosien 2005 - 2007 aikana painopisteenä on ollut valuma-alueen kunnostustoimet ravinnekuormituksen vähentämiseksi. Laskeutusaltaita ja kosteikkoja on rakennettu näiden kahden vuoden aikana yhteensä 15 kappaletta. Tämä ei kuitenkaan riitä, sillä tarvetta olisi noin 300-500 altaan ja kosteikon perustamiselle sekä muille tehokkaille valuma-alueen kunnostustoimille.

Valuma-alueella sijaitsevan Vanjärven kunnostuksen suunnittelu on kuulunut toiseen vaiheeseen, jossa on ollut tavoitteena kääntää Vanjoki kulkemaan Vanjärven kautta. Järvessä ja sen ympäristössä on tehty hydrologisia tutkimuksia ja mm. kasvillisuus, linnusto, simpukka- ja pohjasedimenttiselvityksiä.

Hiidenvesi on myös osana useita merkittäviä tutkimushankkeita ja projekteja, jotka edistävät vesien kunnostusta ja suojelua. Hankkeen yhteydessä on järjestetty useita tiedotus- ja infotilaisuuksia sekä Hiidenveden ranta-alueiden kiinteistöille on suunnattu ohjaava kysely jätevesiasioissa.

Koska Hiidenveden tila ei ole parantunut, pitää hoitoa ja kunnostustyötä jatkaa. Kolmannessa vaiheessa vuodesta 2008 alkaen jatkuu vuoteen 2011, on tarkoituksena jatkaa valuma-alueiden kunnostus- ja hoitotoimia. Tarkoituksena on laatia pysyvä järven hoidon toiminta- ja organisointimalli. Tässä vaiheessa pyritään sitouttamaan kaikki intressiryhmät toimintaan mukaan ja hankkimaan riittävä rahoituspohja tuleville vuosille.

Tavoitteet:

- Hiidenveden vedenlaadun parantaminen

TOIMENPITEET:

Hiidenveden kunnostushankkeen 2008-2011 mukaiset toimenpiteet, joita ovat:

- maatalouden kosteikot ja suojavyyhykkeet
- Vanjoen siirto Vanjärven kosteikon kautta
- peltoviljelyn ravinnetaset
- haja-asutuksen jätevedet
- biomanipulaatio

1.2 Enäjärvi-projekti

Pahoin rehevöityneen Enäjärven kunnostus on aloitettu jo vuonna 1993. Kunnostuksen pyrkimyksenä on veden laadun ja järven virkistyskäyttöarvon parantaminen. Toimenpiteinä ovat sisäisen ja ulkoisen kuormituksen vähentäminen särkikalojen pyynnillä, kosteikkojen ja laskeutusaltaiden rakentamisen sekä syvänteiden hapettamisen avulla. Projektia rahoittaa Vihdin kunta ja käytännön kunnostustöistä vastaa Enäjärven Vesiensuojeluyhdistyksestä Antti Uusitalo. Vihdin Enäjärvi-projekti jatkuu hoitokunnostuksena entisen toimenpideohjelmansa mukaisena. Vuonna 2008 painopisteenä on Nummelan taajaman hulevesien hallinta.

Tavoitteet:

- Enäjärven vedenlaadun parantaminen

TOIMENPITEET:

Enäjärven jatkohoidon mukaiset toimenpiteet, joita ovat:

- kosteikkojen ja altaiden kunnostus

- valuma-alue kunnostus
- hulevesien hallinta
- hoitokalastus
- tarvittaessa hapetus

1.3 Muut vesialueet

Vihdissä on lisäksi tehty mm. velvoitetarkkailuun kuuluvaa seurantaa Karjaanjoen ja Siuntionjoen tilasta ja jätevesivaikutuksista sekä pienimuotoista kunnostusta Poikkiuolaisessa, Tervalammassa, Huhmarin järvessä ja Salmijärvessä. Virtavesiä on kunnostettu virtavesiyhdistyksen, Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Karjaanjoki-Life hankkeen toimesta mm. Haimoon Myllypadon kalaportaalla sekä kiveämällä ja kutusoraikkoja perustamalla Vihtijokeen Ja Vanjokeen sekä niiden sivupuroihin.

Pieniä ruoppauksia ja perkauksia Vihdissä tehdään jonkun verran ja yleistä on, että ruoppaaja tekee useimpia kohteita samalla kertaa, jolloin ruoppausten yhteisvaikutus voi olla suuri. Kunnan ruoppausohjeiden ja ympäristönsuojelumääräysten mukaan koneellisista ruoppauksista tulee ilmoittaa kunnan ympäristövalvontaan, jotta voidaan arvioida niiden merkittävyys ja tarvittaessa ohjata hakemaan ympäristölupaa. Vähäistä suuremmista ruoppauksista tulee tehdä ilmoitus Uudenmaan ympäristökeskukseen. Ruoppaukset ja muut toimenpiteet voivat vaikuttaa vesistön tilan heikkenemiseen, siksi nämä toimenpiteet on suunniteltava etukäteen, jotta minimoitaisiin haittavaikutukset. Turhia ruoppauksia tulee välttää.

Tavoitteet:

- Säilyttää vesistöt ja pohjavedet hyväkuntoisena

TOIMENPITEET:

- Jatketaan huonokuntoisten vesistöjen kuten Enäjärven ja Hiidenveden ja niiden valuma-alueiden kunnostusta sekä suojellaan kaikkia pohjavesiesiintymiä.
- Seurataan isompien vesistöjen tilaa joko kunnan tai Uudenmaan ympäristökeskuksen toimesta
- Informoida ranta-asukkaita ruoppauksen- ja perkauksen haittavaikutuksista
- Taajamasuunnittelussa ja kaavoituksessa huomioidaan hulevesien hallinta

2 PISTEKUORMITUS

2.1 Jätevedenpuhdistamot ja viemäriverkko

Vihdin vesihuoltolaitoksen jätevesipuhdistamoja on Vihdissä Nummelan puhdistamo ja Kirkonkylän puhdistamo. Näille jätevedenpuhdistamoille on annettu ympäristöluvat ja määrätty

puhdistusvaatimukset. Vihdin jätevesipuhdistamojen liittyjien määrä oli vuonna 2006 yhteensä 18500 asukasta. Tähän asti puhdistamoiden puhdistuskapasiteetti on ollut riittävä. Vuonna 2006 puhdistamoille johdetun jäteveden määrä oli 3093 m³/d. Rankkasateiden ja sähkökatkokkien aikaan voi aiheutua ylivuotoja viemäriverkostoissa. Vesihuoltolaitoksen viemäreiden saneerausta tehdään tarpeen ja resurssien mukaan. Vuosittain on viemäreitä, lähinnä betoni- viemäreitä kuvattu, minkä avulla on pystytty arvioimaan korjaustarve ja kiireellisyys. Nummelan jätevedenpuhdistamoilta johdetaan Siuntionjoen vesistöön fosforia noin 0.25 kg/d ja typpeä noin 80 kg/d. Kirkonkylän puhdistamon kuormitus on vähäisempi, mutta laitoksen kapasiteetti eikä laitteiden kunto tule riittämään tulevaisuudessa.

Jätevesien lietteet kuljetetaan Forssaan käsiteltäväksi Envor Biotech Oy:n kompostointilaitokseen, josta on tehty sopimus vuoteen 2012 asti. Lietteiden käsittelyllä vähennetään lietteiden vesipitoisuutta ja orgaanisen aineen määrää, mikä pienentää kierrätettävää tai loppusijoitettavaa lietemäärää.

Vesihuoltolain 9.2.2001/119 5§ mukaisesti, on Vihdin kunnassa laadittu vesihuollon kehittämissuunnitelma, joka kattaa koko kunnan alueen. Tämä suunnitelma on tehty vuoteen 2020 asti. Kehittämissuunnitelmaa ollaan juuri päivittämässä ja se on tarkoitus hyväksyttäväksi valtuustossa vuoden 2009 alussa.

Kunnalliseen viemäriverkostoon liittymättömiä biologis-kemiallisia jätevedenpuhdistamoita, joille on määritelty päästörajat on vanhainkodilla, kahdella koululla, maatalousteknologian tutkimuslaitoksella sekä viidellä yrityksellä.

Tavoite:

- Puhdistamojen kuormitusta vesistöön vähennetään

TOIMENPITEET:

- Kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelma päivitetään ja varataan rahaa tuleviin korjauksiin
- Valvotaan ei-kunnallisten jätevedenpuhdistamoiden tehokkuutta
- Kunnan yhdyskuntarakennetta eheytetään

2.2 Hulevedet

Pinnoitettujen taajama-alueiden lisääntyessä hulevesien määrä kasvaa. Hulevesien mukana huuhtoutuu huomattavia määriä ravinteita ja epäpuhtauksia vesistöön Vihdissä. Etenkin Nummelan ongelmiin on kiinnitetty huomiota ja Enäjärven läheisestä asuntoalueesta (Ridalin) tulevien hulevesien luonnonmukaisesta hallinnasta on teetetty selvitys, joka valmistui kevääl-

lä 2007. Selvityksen teki Teknillisen korkeakoulun vesitalouden ja vesirakennuksen laboratorion tutkijatohtori Outi Salminen työryhmineen.

Selvityksessä on koottu tietoa edellä mainitusta valuma-alueesta ja sitä varten on myös tehty erinäisiä tutkimuksia, mm. tutkittu pintavesien laatua. Lisäksi tämän alueen sen hetkinen kaavatilanne ja sen kehittymisen suuntaviivat on selvitetty ja näiden tietojen pohjalta on esitetty suunnitelma hulevesien hallintaan.

Hulevesien kokonaisvaltaisesti ja luonnonmukaisesti toteutettavalla hallinnalla pyritään vaikuttamaan sadanta- ja sulantatapahtumia seuraaviin virtaamiin (tulvasuojelu ja eroosion torjunta) sekä vähentämään hulevesien kuljettamaa vierasainekuormaa ennen vesien purkautumista Enäjärveen. Luonnonmukaisella hulevesien hallinnalla pyritään parantamaan ympäristön tilaa purkuvesistön lisäksi koko valuma-alueella ja toteutetut korjaukset sekä kokonaisvaltaisesti suunniteltu uudisrakentaminen tulisikin toteuttaa koko valuma-alueen mittakaavassa.

Tavoite:

- Jokaisessa kaavavalmistelussa huomioidaan hulevesien hallittu johtaminen ja käsittely
- Seurataan hulevesien käsittelyn vaikutusta purkuveden laatuun

TOIMENPITEET:

- Toteutetaan suunnittelun mukainen rakentaminen ja hulevesien käsittely

2.3 Teollisuus

Vihdissä on paljon pienteollisuutta. Suoraan vesistöjä kuormittavaa teollisuutta ei juuri ole ja suurin osa teollisuusalueista on viemäroinnin piirissä. Osa teollisuudesta on ympäristölupavollista ja niiden toimintaa säädelään lupaehdoilla.

Kunnan elinkeinotoimi tekee tiiviistä yhteistyötä kaavoituksen, kiinteistötoimen, rakennusvalvonnan, kunnallistekniikan ja ympäristövalvonnan kanssa. Vihdissä on teollisuusalueita 130 hehtaaria. Uusia pienteollisuus- ja työpaikka-alueita ollaan suunnittelemassa Nummelan eteläosien osayleiskaavoituksen myötä.

Tavoite:

- ympäristösuojeluun riittävät resurssit turvataan
- teollisuusalueiden ympäristö pyritään pitämään puhtaana, jotta sieltä ei pääse epäpuhtauksia, raskasmetalleja tai myrkkyjä huuhtoutumaan maaperään

TOIMENPITEET:

- Teollisuusalueita kaavoitetaan pohjavesialueiden ulkopuolelle sellaisille alueille, joille on tarkoitus rakentaa viemäriverkosto
- Teollisuusalueilla varustetaan sadevesiviemärinti hiekan ja öljyn erotuksella
- Tehdään valvontaohjelma, jolla tehostetaan teollisen toiminnan lupaehtojen noudattamista ja niiden valvontaa

3 HAJAKUORMITUS

3.1 Maatalous

Maatalous on merkittävä vesistöjen hajakuormittaja myös Vihdissä, jossa peltoalaa on vajaa 12 000 hehtaaria. Maatalouden hajakuormitusta ovat pelloilta peräisin oleva, vesistöihin huuhtoutuva kiintoaines ja ravinteet. Maatalouden kuormitusta pyritään säätelemään mm. tukiehdolla ja lainsäädännöllä. Suojakaistojen ja -vyöhykkeiden perustaminen edesauttaa peltoviljelystä sisävesiin ja Itämereen joutuvaa fosforin ja typen määrän vähenemistä. Myös kaavoituksessa voidaan huomioida suojakaistoja, ohjeellisia suojakaistoja on ainakin Otalampi - Härkälän ja Tervalampi - Salmen osayleiskaava-alueilla.

Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000) säätää mm. lannan varastoinnista, levityksestä ja patteroinnista. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo, että toiminta on nitraattiasetuksen mukaista.

Maatalouden hajakuormitukseen voidaan vaikuttaa esimerkiksi lannoituksen täsmentämisellä, kevennetyillä muokkausmenetelmillä, viherkesannoinilla, salaojituksella, säätösalaajituksella, kalkkisuodinojituksella, laskeutusaltailta ja kosteikoilla, suojakaistoilla ja suojavyöhykkeillä. Uudenmaan ympäristökeskuksessa laaditaan myös suojavyöhykkeiden yleissuunnitelmia vesistöjen valuma-alueille, tänä vuonna tällainen suunnitelma on tehty kosteikoista Vihtijoen valuma-alueella Haimoossa. Uudenmaan ympäristökeskus markkinoi vuosittain suojavyöhykkeitä Uudenmaan viljelijöille yhdessä TE-keskuksen kanssa.

Tavoite:

- maatalouden vesistökuormituksen vähentäminen

TOIMENPITEET:

- Suojavyöhykkeitä, kosteikkoja ja laskeutusaltaita lisätään
- Vihdin kunta osallistuu suojavyöhykkeiden ja kosteikkojen perustamiseen mm. Hiidenvesiprojektin kautta
- Tulvanalaisia peltoalueita ei viljellä

3.2 Eläintenpito

Laidunpaineen aiheuttava eroosio on lisääntynyt viime aikoina. Myös tarhaaminen aiheuttaa kuormitusta, mikäli lantoja ei korjata tarhasta säännöllisesti pois. Vihdissä nautakarjatiltoja on n. 40, sikatiloja ja lammastiloja on noin kymmenen. Hevostalleja on satakunta ja määrä on lisääntymään päin. Ympäristöluvanvaraisia karjasuojia on Vihdissä lähes 20. Eläinsuojista voi aiheutua paljon vesistökuormitusta, mikäli lannan varastoinnissa ja käsittelyssä on puutteita. Lannan käsittelyä koskee nitraattiasetus, mutta valitettavasti monilla tiloilla on puutteita niemenomaan lanta-asioissa. Erityisen tärkeää eläintiloilla on vähentää typpikuormitusta sekä fosforikuormitusta lähinnä kiinnittämällä huomiota lannan varastointiin, käsittelyyn ja luovutukseen sekä hevostallien ulkotarhoihin. Muita ympäristönsuojeluun liittyviä asioita ovat jätehuolto ja jätevedet.

Tavoite:

- Tavoitteena on, että eläintiloilla on asianmukainen lannankäsittely ja varastointi

TOIMENPITEET:

- Päivitetään rakennusjärjestys ja ympäristösuojelumääräykset
- Valvotaan suunnitelmallisesti nitraattiasetuksen vaatimusten toteutumista ja eläinsuojien lupia

3.3 Metsätalouden vesien suojelu

Vihdissä metsätalouden pinta-ala on noin 28000 ha, joista kunnan omistamaa on noin 850 ha. Metsän hakkuuta suunniteltaessa ja hoidossa täytyy ottaa huomioon ohjeistavat ja velvoittavat suositukset sekä lait, mm. metsälaki ja luonnonsuojelulaki. Hakkuusta on aina tehtävä metsänkäyttöilmoitus Metsäkeskukselle.

Kunnan toimivalta-alueeseen ei kuulu muilla kuin kunnan omilla alueilla vastata metsänhoito-toimenpiteistä. Metsän hakkuuseen tarvitaan maisemätyölupa asemakaava-alueella, yleiskaava-alueella, jos yleiskaavassa niin määrätään sekä alueella, jolla on voimassa MRL:ssä tarkoitettu rakennuskielto asemakaava tai yleiskaavan laatimista tai muuttamista varten ja jossa on määrätty toimenpiderajoituksesta.

Ojitettu suo kuormittaa vesistöjä, koska sieltä kulkeutuu vesistöön enemmän kiintoainetta, humusta, typpeä, fosforia ja rautaa kuin luonnontilaiselta metsämaalta ja suolta. Metsänojituksesta aiheutuvaa vesistökuormitusta aiheuttavat sekä alueelta virtaavan veden määrä ja eri aineiden pitoisuudet valumavedessä. Metsälaki ei kiellä soiden ojitusta, mutta valtioneuvosto ei myönnä uudistusojitukseen. Myös metsäsertifiointi ja metsänhoitosuositukset edellyttävät, että luonnontilaisia soita ei ojiteta. Muita metsätalouden toimenpiteitä, jotka aiheut-

tavat vesistöjen kuormitusta ja hydrologisen kierron muutoksia ovat maanpinnan käsittely, metsien lannoitus sekä kulotus, metsäteiden rakentaminen, taimitarhatoiminta ja tuholaistorjunta.

Tavoitteet:

- metsien käsittely ei aiheuta vesistökuormitusta
- Kunnan omistamissa metsissä säilytetään luonnonmukaisuus
- Talousmetsien käsittelyssä huomioidaan vesiensuojelu

TOIMENPITEET:

- Vihdin kunta tekee vesiensuojeluyhteistyötä Uudenmaan Metsäkeskuksen ja Uudenmaan ympäristökeskuksen sekä Länsi-Uudenmaan Metsänhoitoyhdistyksen kanssa

3.4 Haja-asutusalueiden jätevedet

Valtioneuvoston hajajätevesiasetuksen tarkoituksena on vahvistaa valtakunnallisia vesiensuojelun tavoitteita vähentämällä talousjätevesien päästöjä ja näin myös ehkäisemällä ympäristön pilaantumista. Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä on määrätty jätevesienkäsittelyn ja purkupaikan suojaetäisyydet vesistöön ja suositeltu ranta-alueille kuivakäymälöiden rakentamista. Viemäriverkoston ulkopuolella haja-asutusalueella asui vuonna 2006 noin 8800 asukasta. Vapaa-ajan asuntojen määrä kunnassa oli noin 2600. Jätevesijärjestelmien uusiminen on ollut vähäistä käsiteltyjen toimenpiteiden perusteella.

Vihdin kunta on jo vuodesta 2003 lähtien ollut mukana Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n jätevesiprojekteissa, jolla pyritään edistämään haja-asutusalueiden kiinteistökohtaisten jätevesien käsittelyn toteutumista valtioneuvoston asetuksen mukaisesti. Hankkeessa on mukana myös muita lähikuntia, Hanko, Inkoo, Karjaa, Karjalohjaa, Karkkila, Lohja, Nummi-Pusula, Pohja, Sammatti, Siuntio ja Tammisaari. Yhteistyövoimin kunnat ovat laatineet ohjeita ja toimintatapoja. Projektiin on sisällynyt myös tiedottamista kuntalaisille ja suunnittelijoiden kouluttamista.

Projekti painottuu vuonna 2008 vesiosuuskuntien ja suunnittelijoiden tukemiseen. Projektin jatkosta ja sen painopisteistä päätetään syksyn 2008 aikana. Vihdin rakennusvalvontaan on myös vuonna 2008 perustettu uusi tarkastusteknikon virka, joka tuo lisäresursseja jätevesisuunnitelmien käsittelyyn ja neuvontaan.

Tavoite:

- Kaikkien kiinteistöjen jätevesien käsittely määräystenmukaiseksi
- Vähentää jätevesikuormitusta

TOIMENPITEET:

- Jätevesiprojektia jatketaan
- Tuetaan vesiosuuskuntien perustamista neuvonnalla, kunnostusopastuksella, suunnittelu- ja rakentamisavustuksilla
- Hajajätevesiasetuksen mukainen kiinteistökohtaista jätevesien käsittelyä tehostetaan ja kohdennetaan ranta- ja pohjavesialueisiin

4 VENEILY JA VIRKISTYSKÄYTÖN EDISTÄMINEN

4.1 Veneily

Vihdissä veneily on ollut hyvin vähäistä, mistä johtuen ei esimerkiksi ole septitankkien tyhjennyspaikkoja. Hiidenveden Vihdin puoleisella alueella on vesiskootterilla ajaminen kielletty. Useilla pienemmillä järvillä ja Vihtihoen alajuoksulla on myös moottoriveneellä ajokielto tai nopeusrajoitus.

Tavoite:

- Veneilyn lisääntyessä on huomioitava jätevesien tyhjennystarve

TOIMENPITEET:

- Väanteenjoen sulun (Hiidenvesi-Lohjanjärvi) toteutuessa perustetaan septitankkien tyhjennysasemat

4.2 Retkeily

Nuusion kansallispuisto sijaitsee pääosin Vihdissä Tervalammen ja Salmen alueella. Lisäksi Vihdissä on Konianvuoren ja Vanjärven Natura-alueet sekä Pääkslahden alueen luontopolku.

Tavoite:

- Retkeilijöitä pyritään ohjaamaan ja säilyttämään luonnon kauneus ja puhtaus kunnioittamalla sitä ja pitämällä se siistinä

TOIMENPITEET:

- Lisätään opasteita ja tiedotusta retkeilijöitä ja luonnossa liikkujia varten

5 TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN

Vesistön kunnostushankkeiden aikana kuntalaisille tiedotetaan ja aktivoidaan osallistumaan kunnostustöihin. Tietoisuus veneilyn ja vesistön virkistyskäytön vaikutuksista ja muista toimis-

ta luonnon hyvinvoinnin edistämiseksi Vihdin kunta tiedottaa ja antaa neuvontaa paikallislehtien välityksellä. Vihdin Uutiset, Luoteis-Uusimaa ja Länsi-Uusimaa ovat yleisimmät alueen lehdistä. Vihdin kunnan omilta nettisivuilta voi saada ohjeistusta erilaisiin toimenpiteisiin sekä yhteystietoja eri asiantuntijaorganisaatioihin. Myös jätevesijärjestelmien uusimistarpeesta tiedotetaan jatkossakin mm. kiinteistökohtaisilla kirjeillä.

Tavoite:

- ympäristön tilan parantaminen ja ympäristötietoisuuden lisääminen
- kattava ympäristön tilan seuranta
- lisätä kuntalaisille tietoisuutta Itämeren tilasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä lehtitiedotteiden ja Vihdin kunnan omien nettisivujen kautta

TOIMENPITEET:

- Kehitetään eri organisaatioiden ja kuntalaisten yhteistyötä sekä ympäristöön liittyvää suunnittelua ja päätöksentekoa
- Lisätään tietoisuutta Itämeren tärkeydestä ja siitä, mitkä asiat vaikuttavat Itämeren tilan heikkenemiseen ja mitä vaikutusmahdollisuuksia kuntalaisilla on Itämeren tilan parantamiseksi paikallislehtien ja kunnan kotisivujen välityksellä